

Zicht op de bodemstructuur

Bodemconditiescore Flevoland

Boeren bekijken samen
wat de bodem hen vertelt.

Met veldboekje voor
gronden van Flevoland.

BODEMCONDITIE BEPALEN IN FLEVOLAND

Dit veldboekje is gemaakt om de conditie van de bodems in Flevoland te beoordelen. Het is specifiek ontwikkeld voor bodems en de gebruikers daarvan in Flevoland. U kan het gebruiken om meer inzicht in uw eigen bodem te krijgen. De bodemconditie op een perceel kan niet los gezien worden van de bedrijfsvoering. Het is daarom belangrijk om de beoordeling te plaatsen in de context van uw bedrijfsvoering.

De bodem in Flevoland bestaat uit een homogene bouwvoor van circa 30 cm met daaronder een gelaagde opbouw. Beoordeel minimaal 0 tot 50 cm diepte. De jonge zeeklei heeft een spreiding van zeer licht tot zwaar.

In dit boekje is een keuze gemaakt voor drie te onderscheiden bodemtypen:

KLEIGRONDEN: 35% AFSLIBBAAR EN HOGER (23% LUTUM)

ZAVELGRONDEN: 17 TOT 35% AFSLIBBAAR (11 TOT 23% LUTUM)

LICHTE ZAVELGRONDEN: LICHTER DAN 17% AFSLIBBAAR (11% LUTUM)

Bodemconditiescore
Zie formulier op laatste pagina

Parameter	Slecht (1-4)	Matig (5-6)	Goed (7-10)	Opmerkingen
Waterhuishouding				
Structuur (0-25 cm)				
Structuur (25-50 cm)				
Bodemleven				
Beworteling				

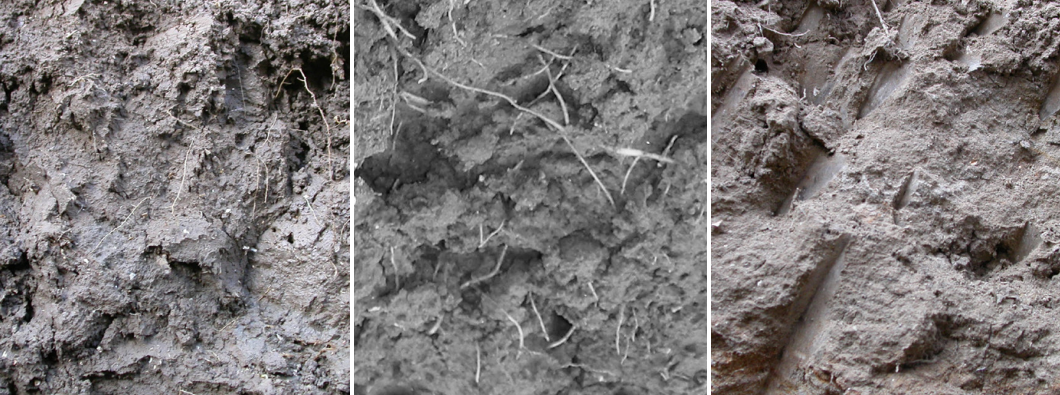
HOE BEOORDEEL JE STRUCTUUR

De bodemstructuur beoordeel je in de bovengrond van 0 tot 25 cm en in de ondergrond van 25 tot 50 cm. Het kan voorkomen dat de structuur in de bovenste 10 tot 15 cm er duidelijk anders uitziet dan de laag van 15 tot 25 cm. Geef in dat geval een gemiddelde score en noteer bij opmerkingen de verschillen.

Kruimelstructuur

Afgerondblokkige structuur

Scherpblokkige structuur

HET GRAVEN VAN EEN KUIL EN BEOORDELEN VAN EEN KLUIT

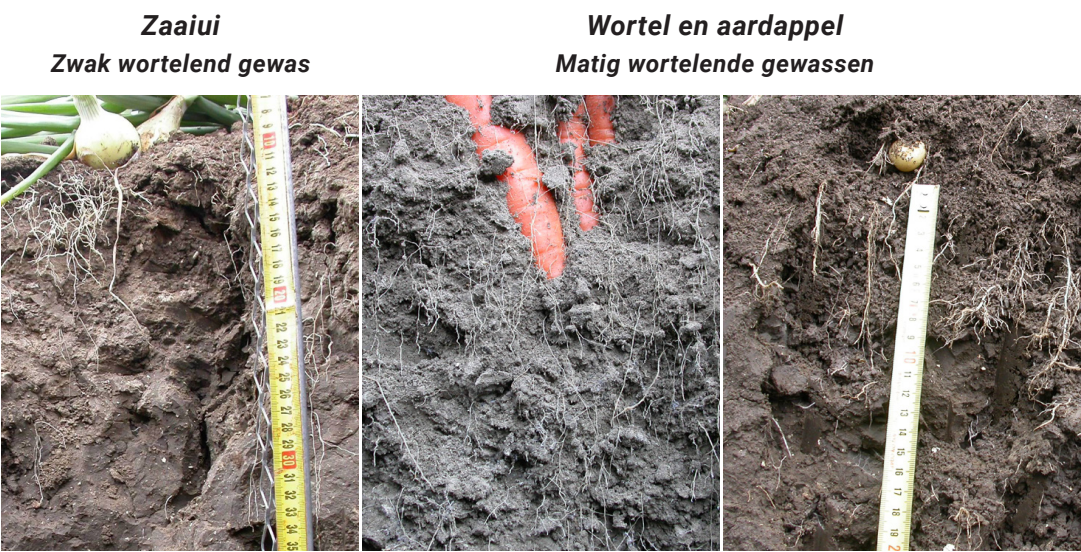

3

HOE BEOORDEEL JE DE BEWORTELING

De beworteling is sterk afhankelijk van de bodemstructuur en het aandeel poriën. De intensiteit van de beworteling bepaalt de opname van voedingsstoffen en water. Worteldiepte en worteltype is per gewas verschillend. Beoordeel de worteldiepte en de wortelintensiteit.

Maximale worteldiepte in Flevoland
100 cm tot grondwater: granen, gras, witlof, suikerbiet en luzerne.
80 cm: wortel, bladrammenas
50 cm: aardappel, maïs, ui, bloembol, gele mosterd

7

PROVINCIE FLEVOLAND

Flevolands Agrarisch Collectief

Actieplan
Bodem
& Water

Zicht op de bodemstructuur

Testen en ontwikkelen methodiek met agrarische ondernemers – buur(t)mannen, experts en regiopartners.

Uitrol 2017

PROVINCIE FLEVOLAND

Flevolands Agrarisch Collectief

**Actieplan
Bodem
& Water**

Zicht op de bodemstructuur

- Testen
- Beoordelen
- Verbeteren/ maatregelen
- Kennisdelen

Boeren bekijken samen met experts wat de bodem hen vertelt.

Actieplan Bodem & Water Flevoland

Transitie in denken en handelen

Het Actieplan Bodem en Water (ABW) is een samenwerkingsverband tussen LTO Noord, Waterschap Zuiderzeeland en provincie Flevoland.

Bewust bodemgebruik

De doelstelling van het ABW is een duurzame landbouw in Flevoland bevorderen door bewust bodemgebruik, een goede waterkwaliteit en waterconservering in het bodemprofiel. Door netwerkontwikkeling met het agro bedrijfsleven en agrarische belangenorganisaties worden doelen breder gedeeld en acties gegenereerd. Het programma zet in op een transitie in denken en handelen over bodem en water en legt het initiatief voor verandering bij de agrarische ondernemer. Hierbij faciliteren de drie partijen de boeren, waarbij kennisuitwisseling centraal staat om te komen tot bewustwording en vervolgens handelen.

www.bodemenwaterflevoland.nl

info@bodemenwaterflevoland.nl

Meepraten over Bodem & Water?

Kom in het najaar van 2017
naar één van de
kennisbijeenkomsten!

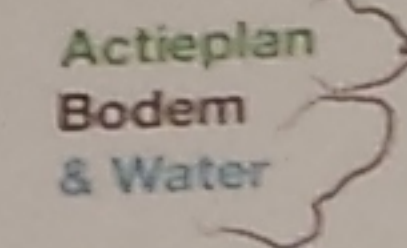
Houd de website in de gaten
voor meer informatie.

Actieplan bodem en water

Samenwerkingsverband provincie Flevoland, LTO Flevoland, waterschap Zuiderzeeland

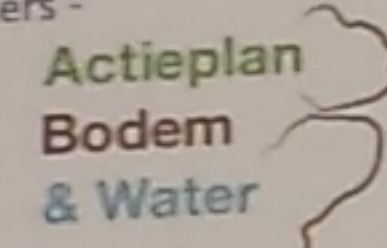
Door gezamenlijke inzet op bodem en water het perspectief op een duurzame landbouw te versterken.

ABW programma

Karakter	Beweging op gang brengen	Wat doen we?	Maatregelen in actie
Procescriteria	Water via de bodem Initiatief aan de ondernemer Van koploper naar peloton	Kennisdelen en ontwikkelen	Kennisdag relatie bodem en water Lectoraat Duurzaam Bodembeheer
Positie	Regisserend programma Publiek-private samenwerking	Activiteiten aanjagen	Actieplan in beweging

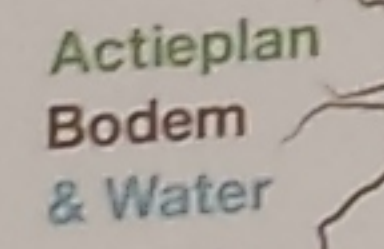
Netwerkvorming, ondernemers - overheden - ketenparten - onderwijs - onderzoek

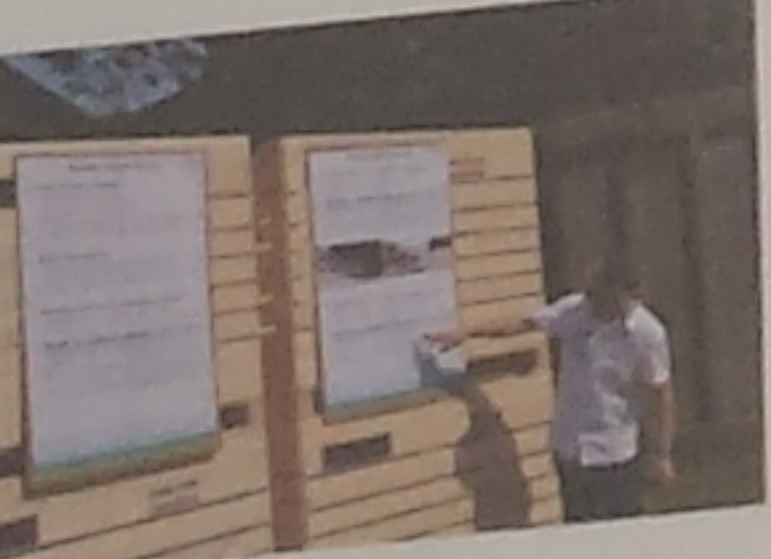

Nieuwe vrienden

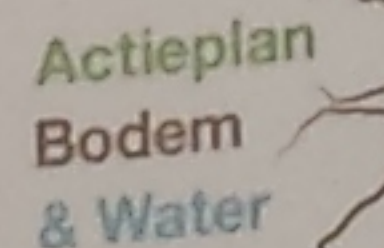

Overheden
Afnemers
Onderwijs
Erfbetreders
Adviseurs

Veranderde rollen

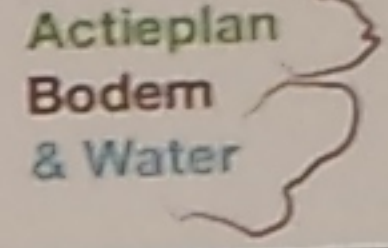

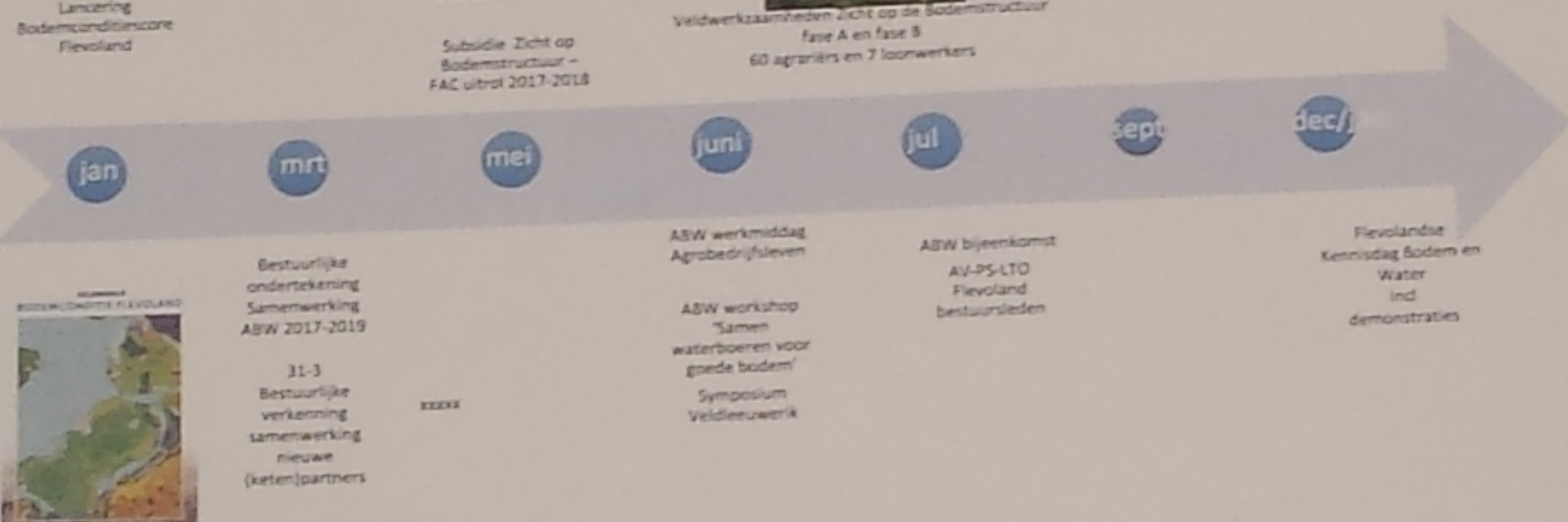
ABW 2017 Projecten

Zicht op de Bodemstructuur
Pilot samenwerking loonwerkers bodemverdichting
2016: Test - en ontwikkelfase
Uitrol 2017 FAC: 60 boeren en 7 loonwerkers

Lectoraat Duurzaam Bodembeheer
Integraal gebiedsproject erfmissie en bodem

Tijdslijn programma 2017

jan: Zicht op de Bodemstructuur: Lancering Bodemmonitoring Flevoland

mrt: Bestuurlijke ondersteuning Samenwerking ABW 2017-2019

mei: Start integraal gebiedsproject erfmissie en bodem: Gebiedsbijeenkomst

juni: ABW werkmiddag Agrobetriebsleven

jul: ABW bijeenkomst AJ-PS-LTO Flevoland bestuursleden

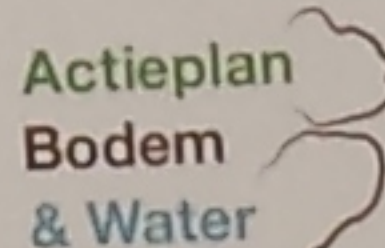
sept: Kennisnetwerkbijeenkomsten samen met agrobetriebsleven: Telerbijeenkomsten thema's ABW

dec: Flevoland Kennisdag Bodem en Water ind demonstraties

ABW 2017

Evaluatie ABW 2014-2016
Veel agrariërs bereikt, naamsbekendheid bereikt
Beweging en bewustwording op gang
Groot animo om verder te gaan onder bestuurders en PT-leden

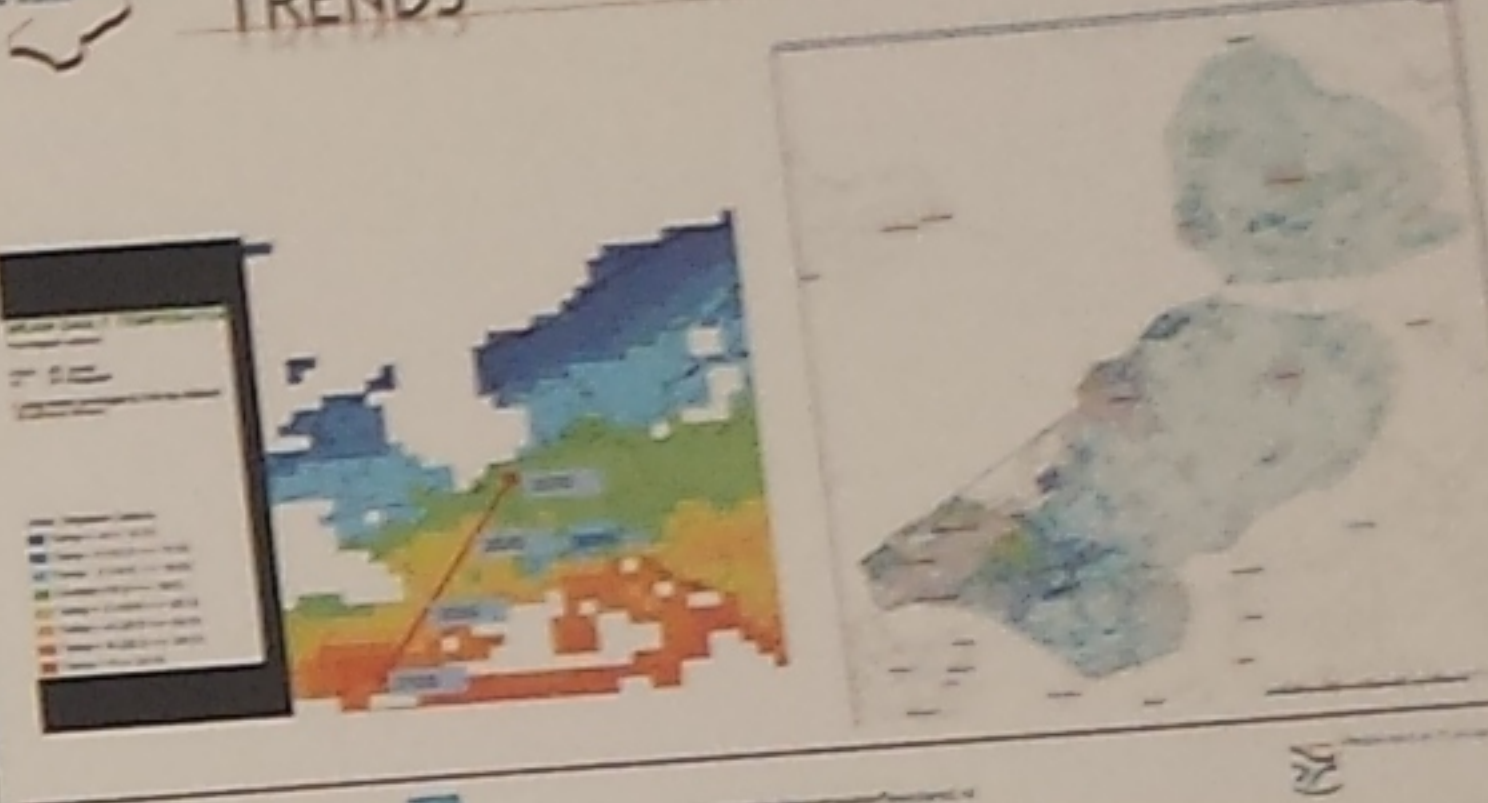
Inzichten en keuzes
Verschuiving: van projecten zelf naar faciliteren initiatieven → andere rol
Netwerkverbreding - agrobetriebsleven
Interactie bodem en water in projecten versterken
POP3 - waterprogramma en openstellingen advies

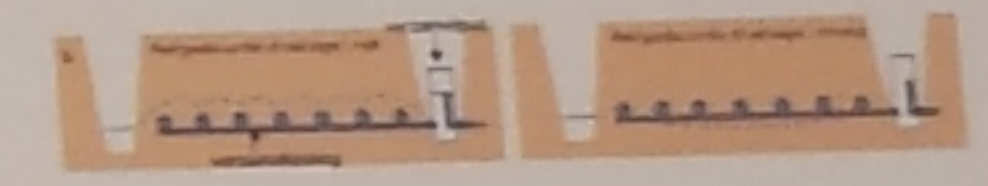
WAT IS ER AAN DE HAND

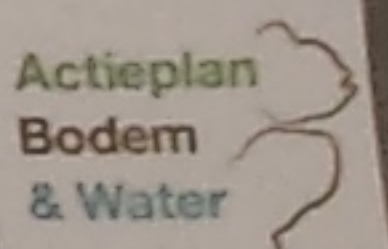

TRENDS

ABW project Spaarwater

Lectoraat Duurzaam Bodembeheer Aeres Hogeschool

Opdracht Bodemmonitoring bij praktijknetwerken en ondersteuning bij praktijknetwerken
Onderzoeksbudget aanvullend praktijkonderzoek

Het lectoraat heeft een centrale rol binnen het te versterken netwerk voor uitwisseling van kennis tussen onderzoek, onderwijs, praktijk en ketenpartijen.

Praktijkvragen kunnen opgepakt worden door studenten